

قۆلتا*1: پیاسە ئیواران

...ئێستا ئەوا تاریک داهاات...2*

ئەو پۆژ، ئەو شای پومەت سور، ئەو لیرەو زێری پۆژان،
 کە لە پیستم دەدەیت، هەر دەلیی دەبیتە بیلبلەو چاوم،
 بپرێی پشتم دەبیتە دەمارێ تریسکی و لەشم دەلەرزیت
 نیوچە سەرسورماوم بەو سولاقە ئالتوتەو،
 کە بە سەر ئەم دەریاو شارە دەپرژینیت، چاوم ئەوا هیچ نابینیت.
 جارێ لێرە پێزە خانوبەرەو پێگاوبان هەبون.
 دەزانم کە ئێستا هەر ماون. کە پەپووەند بە شاریکی ترن،
 نەک بەم شارەو کە تۆ نەخشەکەت بە تەواوی گۆرانندو.

ئێمە لە قەراغی ئاوی دەریاکە دێین و دەپۆین.
 بەلەمەکانی ماسیگرەکانی بەشەو ئەوا ئامادەن بۆ پراوەماسی،
 مەکیئەکانیان نەرمە دەنگیان دیت، فانتۆسەکانی بە نەفت لە قەراغی
 پێزکراون و هەموو خەلکی شار هاتونەتە دەروەو بۆ پیاسەکردن،
 دلداران باسک بە باسک، لاوان بە لارولەنجەو، دایکان و باوکان پێکەو،
 مندالان دۆندرمە دەخۆن، پیرەمێردان لە کورسی و میزی چاپخانەکانی
 لە پووخ شەقام تەماشای دەکەن و گەردەکانی لە بەر تاریکی ئەوا نزیک دەبنەو،
 هەر دەلیی ئاژەلی دۆستانەن.

بریقەداری ئاسمانی ئیوارەو خۆش، بلاو بویتەو لە سەر گەردەکان و
 کەنداوێ دەریا، ئێستا بازوت لە بازوم دەخشیت، هەر دەلیی بە سودفەت،
 وەکو دەست لێدانی ئەم ئافەرەتە جەیلەو، کە لە تەنیشتم دەروات بە خۆی و
 بە سمتە گەورەکانی و بە شەقاوی کورتی و بە بەژنوبالای شۆخوشەنگی و
 بە پرچی قەتران رەشی بەرەو دواوە چووە بە گەردەن قازی ناسکی و پیلەکانی کە
 بە هەتاوی هاوین رەنگیان بویتە ئەسمەریکی تۆخ و چاوەکانی لە رەنگی قاوہیی
 زەیتونی هەر پێدەکەن. ئەو سورەییای بریقەدار، دەتخۆمەو، هەر وەکو شەراب و
 مۆسیقا، هەر وەکو چۆن پیروپیشینانی ئەو توپان دەخواردووە بە هەزاران سال.

ئەي شارى كونكونى ئيسفنجى بە ناوى (ئىلېفسىريا)*3، واتە ئازادى، ھەر چەند
شۈينەوارەكانت ھەر وەكو پىكى رەنگ خۆلەمىشەن لە نىو چاوەكانى، بەلام لەم
كاتەي كە روناكى و تريسكەكانى بە دقەت گەمە لە گۆرەپانى دەموچاوى دەكەن،
ھەر وەكو قسەو گۆرانى، مافى لەمىژى ھەيە كە بە كەنارى ئەم (كۆرنىشە) پياسە
بكات، ھەر وەكو ئالەتى مۇسقاژەنى و پاسەوانى روناكىەكەت،
كە لە قولايى چالى بېلبىلەي چاوەكانى كۆ دەكاتەو.
ھەر وەھا، ئەي ئازادى خۆشەويست، بۆي دەشيت كە پىت لى بنىت،
ھەر وەكو ئەوكەسەي كە سەماو ھەلپەركى دەكات.

ئەي ئىوارەي دەلال، ئەي روناكى تەمەن ھەزاران سال،
ئەي سترانبىژى گەرو سافى دەنگخۆشى وەكو ئەم خاتونە جوان.
چۆن دەبىت ئەو نازونىعمەتەم خۆش نەوئەت؟ كە بەم شارەو خەلكەكەي
دەببەخشن، ئەو قالبەي كە دەستى لە ھەر شتىك بدات
وەكو پەيكەر خشتىرى دەكات، ھەر وەھا، ھەمو جەھان.
ئەي ئىوارە، ئەوا من بوم بە بەندەي تۆ، ئەگەر رەعەتت نەبم.
ئەوئەندە تىنوم كە حەز دەكەم ھەموت بخۆمەو،
ھەتا ھەمو كۆنەكان بە برىقەدارىت پىر بگەمەو، بە ئازادى ئەو.

1. فۇلتا* : وشەيكى يۇنانى ئەم سەردەمەيە بە ماناى پياسەي ئىواران و
دەگەرئەو كۆنە زمانى لاتىنى بە ماناى سوراندنەو، بادانەو، يان گەرانەو بە
ئىتالى ئىستاش پىنى دەلەين(پەسىگاتا)، كە رەوشتى خەلكەكەكانى دەوروشتى

رىضەرد بصرى سنطارتن
Richard Berengarten

تەرجومان: محمد توفيق علي
translated by Muhammad Tawfiq Ali

فەھرەسنى اونکردنەو: / Notes

1. فۇلتا* : وشەيەكى يۇنانى ئەم سەردەمەيە بە مانای پياسەى ئىواران و دەگەریتەوہ كۆنہ زمانى لاتىنى بە مانای سوراندنەوہ، بادانەوہ، يان گەرانەوہ و بہ ئىتالى ئىستاش پىتى دەلین(پەسىنگاتا)، كە رەوشتى خەلكەكەكانى دەورويشتى دەريای سپى ناوہندىن. بەو جۆرہ رەوشتەو جىنگايەى پياسە لى كەردن دەلین(پرومەناد) بە ئنگليزى. لە عراقيش بە جادەى وەكو(ابونواس) لە قەراغى روبارى دجلە لە بەغدا دەلین (كۆرنيش).

2... ئىستا ئەوا تارىك داھات.. لە بەيتىكى شعرى(جۆرج سيفيس)ى شاعرى يۇنانىە.

3. (ئىلىفسىريا) واتە ئازادىەو ناوى ژنانە.

4. ئەم شىعرە لە ئنگليزىەوہ تەرجومە كراوہ بۇ دەيان زمانى تر، لەوانە كوردى كرمانجى كە بە تايپى رۆمانى نوسراوہ، ئومىد واىە زۆربەى زمانەكانى جىهان بگريتەوہ. شاعر(رىچەرد بىرئىنگارتن) ئەم شىعرەى نوسى لە وەلامى پرسىارىكى شاعرى فەرەنسى(ميشيل ديگوى):

كە باسى شىعر دەكەين، ئايا ھەمومان لە ھەقىقەتا دلنباين كە باسى ھەمان شت دەكەين، لە ھەر جىنگايەك بىن لە جىهان و بە ھەر زمانىك قسە بكەين؟

تەرجومان: محمد توفيق على
ئەندامى ئىستىتوتى زمانەوانانى مىرى لە بەرىتانىا.

---

interLitQ.org